

Часопис Новоапостольської церкви

НАША СІМ'Я

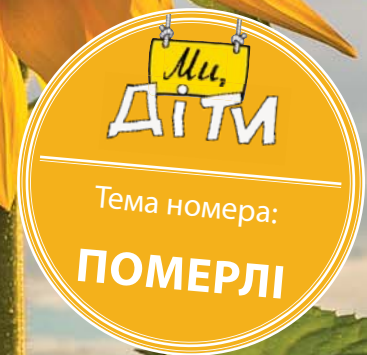

ДІТИ І ЦЕРКВА

Як вести мову з дітьми про смерть?

ПОЗИЦІЯ ЦЕРКВИ

Зберегти життя – скрізь,
де це можливо

Слідувати за Спасителем

Богослужіння Першоапостола в Німеччині

Зміст 8/2022

СЛОВО І ВІРА

3 НАСНАГА

Краса – імпульс із богослужіння Першоапостола

4 У ЦЕНТРИ УВАГИ

Перша у світі автомобілістка

5 БОГОСЛУЖІННЯ

20.03.2022 р. у м. Пфінцталь-Зеллінгені (Німеччина)

Біблійна цитата: Галатам 1, 3–4

11 АПОСТОЛИ ПИШУТЬ

Пильність

(Апостол на відпочинку Вольфганг Екгардт)

ЖИТЬ ВІРОЮ

13 МІРКУВАТИ – СЛІДУВАТИ

Хитрий чи розумний?

ВІРА І СУСПІЛЬСТВО

14 «МИ, ДІТИ»

Уявлення Біблії про потойбічний світ

15 ДІТИ І ЦЕРКВА

Тато більше не прийде? (Як вести мову з дітьми про смерть?)

18 ПОЗИЦІЯ ЦЕРКВИ

Зберегти життя – скрізь, де це можливо

НАША ЦЕРКВА У СВІТІ

22 П'ЯТИДЕСЯТНИЦЯ В УКРАЇНІ

Україна. Богослужіння з нагоди П'ятидесятниці в регіонах України

ЦІКАВО ЗНАТИ

24 ТЕСТИ НА ЗНАННЯ БІБЛІЇ

ІЛЮСТРАЦІЯ-ЗАГАДКА

ВИХІДНІ ДАНІ:

Часопис «НАША СІМ'Я», № 8, 2022 р.

Засновник: Релігійна організація «Управлінський центр Новоапостольської церкви в Україні», проспект Тичини, 18-А, м. Київ (за дорученням Міжнародної Новоапостольської церкви, м. Цюрих, Швейцарія).

Адреса редакції: вул. Збаразька, 8а, 46002 Тернопіль, Україна; тел./факс: (+380352) 524732; p.bich@nak.org.ua сайт: nak.org.ua;

Головний редактор: Будник Анатолій Феодосійович
Відповідальний редактор: Бих Павло Євгенович

© **Видавництво:** Фрідріх Бішофф Гмбх, м. Франкфурт-на-Майні/Німеччина; за сприяння Релігійної організації «Управлінський центр Новоапостольської церкви в Росії», м. Москва/Росія.

Друк: ТОВ «Терно-граф», вул. Текстильна, 18, 46020 м. Тернопіль, Україна; тел. (0352) 51-91-65, 51-91-64; e-mail: terno-graf@ukr.net

Наклад: 600 прим. (українською мовою).

Часопис поширюється безкоштовно серед парафіян Новоапостольської церкви та зацікавлених осіб.

Ми з вдячністю прийемо пожертви на видавничу діяльність.

Отримувач платежу: Релігійна організація «Управлінський центр Новоапостольської церкви в Україні», проспект Тичини, 18-А, м. Київ.

Банківські реквізити:

IBAN р/р UA86320984000002600524 0016749 в АТ "ПроКредит Банк", МФО 320984, ЄДРПОУ 14301165; або IBAN р/р UA77 322669 00000 2600 130 023 5975 (УАН) в АТ «Ощадбанк» м. Київ, МФО 322669

Призначення платежу: добровільні пожертвування від ...

© Цей часопис і всі опубліковані в ньому матеріали захищені авторськими правами. На повний або частковий передрук матеріалів, а також їх будь-яке копіювання і поширення вимагається дозвіл видавництва.

Відповіді на запитання на стор. 24: 1) 1А, 2Б, 3Г, 4Б, 5Б, 6А, 7Б, 8А, 9Б, 10Б; 11) Хронік 28, 11

Краса

У Книзі пророка Ісаї 43, 19 мовиться: «Ось я творю щось новітнє: воно ось-ось уже сходить. Чи ж ви його не впізнаєте? Я прокладу дорогу в пустині і на безлюддях - ріки». Часто, на жаль, трапляється так, що ми розпізнаємо й бачимо негарне набагато швидше, ніж гарне й красиве. Негарне не треба довго шукати, адже воно буквально саме впадає у вічі; і якщо ми його не бачимо, то, як правило, одразу хтось приходить і каже: «Чи ти вже чув..?» Як мовиться у відомій фразі зі сфери ЗМІ, «тільки погані новини є добрими новинами».

Утім, йдеться не про те, аби закривати очі на щось негативне й замітати його під килим. А про те, щоб зосередитися на красивому, яке є вельми багатограним. Бог творить чимало «новітнього», нового й прекрасного, яке уже сьогодні зростає. Аби побачити цю красу, треба, очевидно, докласти дещо більше зусиль. Однак зусилля варті цього. Бо тоді ти раптом бачиш не тільки безлюдну пустелю, а – дорогу й потоки води, які Бог творить для нас. Бог творить щось нове, де не буде більше негарного й некрасивого, де не буде жодного зла. Він спасе нас і приведе у Своє Царство. Чи впізнаємо ми це?

Імпульс із богослужіння Першоапостола

Перша у світі автомобілістка

«**Б**лагополучно прибула до Пфорцгейму», – ці слова Берта Бенц у серпні 1888 року телеграфом послала своєму стурбованому чоловікові Карлу в м. Мангеймі. Він з самого ранку непокоївся не тільки за свою дружину і двох синів, а й за модель № 3 автомобіля, запатентованого ним два роки тому. З економічної точки зору його винахід був провальним, частково тому, що він не наважувався зробити останній вирішальний крок.

Його дружина виявилася значно сміливішою. Вона разом з двома синами на світанку – таємно і без офіційних водійських прав – вирушила відвідати свою матір у місті Пфорцгеймі, розташованому за близько дев'яносто кілометрів від її помешкання. Це була її перша тривала подорож на автомобілі з бензиновим двигуном. Найбільша проблема, з якою вона зіткнулася, – це споживання автомобілем палива. Заправних станцій тоді ще не було. Тому Берта купляла в аптеках спирт, який продавали як миючий засіб. Саме так вона заправилася у Зеллінгені. Своєю 13-годинною пробною поїздкою – незважаючи на деякі неполадки, які вона усунула, серед іншого, з допомогою капелюшної шпильки й панчішної підв'язки, – Берта продемонструвала практичну придатність цього транспортного засобу. Поступок Берти додав Карлові сміливості й він незабаром приступив до підготовки серійного виробництва свого винаходу. Усе решта – це історія автомобілебудування.

**БОГОСЛУЖІННЯ У ПІНЦЕЛЬ-ЗЕЛЛІНГЕНІ/
НІМЕЧЧИНА**

ДАТА: 20 березня 2022 р.

БІБЛІЙНА ЦИТАТА: Галатам 1, 3–4

ВСТУПНА ПІСНЯ: «Дорогоцінну обіцянку
дав Бог» (№ 135 у російськомовному пісеннику)

СУПРОВІД: Окружний Апостол Міхаель Еріх, а також
Апостоли Ганс-Юрген Бауер, Василь Конє, Юрген Лой,
Мартін Рейнбергер, Андреас Саргант,
Мартін Шнауфер і Манфред Шьоненборн

Цитата з Біблії: Галатам 1, 3–4

«Благодать вам і мир від Бога, Отця нашого, і Господа Ісуса Христа, що дав Себе Самого за гріхи наші, щоб визволити нас від цього віку злого за волю Бога й Отця нашого».

Слідувати за Спасителем

Сердечно улюблені брати і сестри, я насамперед хочу висловити свою радість: я дійсно з радістю чекав на цю зустріч й дуже вдячний Богові за те, що ми знову можемо перебувати на богослужінні у такому широкому колі. Адже це так чудово. Моє передчуття радості було вельми великим.

Я, Першоапостол, маю дотримуватися установлених правил. Зараз ми відзначаємо час Христових страждань, а, отже, від мене очікують, що саме про них піде в проповіді мова. Маю визнати, що в якийсь момент я подумав: «Насправді, я більше очікував радісного богослужіння, а зараз маю проповідувати про страждання і смерть Ісуса Христа». Утім, страждання і смерть Ісуса не повинні засмучувати нас. Вони, дійсно, є приводом для вдячності. Страждання і смерть Ісуса Христа є доказом великої любові Бога до нас. І під час Христових страждань ми з вдячністю згадуємо про те, що Господь Ісус звершив для нас. Це додає нам упевненості й завзяття. Особисто в мене викликає неабияку духовну радість знання про те, що Ісус найсильніший! Навіть якби весь світ повстав проти Нього, Він усе ж переміг би його.

За Ним – останнє слово. У наш час це – джерело упевненості й утіхи; це підбадьорює нас.

Звичайно, час Христових страждань є для нас водночас застереженням. Ми пам'ятаємо, що Господь Ісус був змушений вести боротьбу зі злом і неабияк страждав від нього. Тому час Христових страждань є для нас застереженням серйозно розпізнавати зло й не применшувати його. Нам потрібен Спаситель, Який рятує від зла.

Саме тому я вибрав цю біблійну цитату. У ній Апостол Павло – він був вельми обдарованою людиною, я завжди дивуюсь, як він міг висловити важливу думку одним реченням, – звів усе Євангеліє до однієї фрази: «...і Господа Ісуса Христа, що дав Себе Самого за гріхи наші, щоб визволити нас від цього віку злого за волю Бога й Отця нашого». Чи можна ще коротше узагальнити Євангеліє? Утім, мені знадобиться більше слів, ніж Апостолові Павлові, аби викласти цю думку: Бог створив людину на Свій образ і Свою подобу, аби вона жила в єднанні з Ним. Він дав людині все і вимагав від неї лише одного, аби вона вірила в Його слово й довіряла Йому; це була Його єдина умова.

Людина не виконала її. Вона не вірила милостивому Богові й не довіряла Йому, а хотіла бути незалежною. Їй не подобалося бути залежною від Бога. Вона бажала бути сама собі богом і вирішувати, що для неї добре, а що ні. Такою поведінкою людина відмежувала себе від спілкування і єднання з Богом і потрапила під владарювання зла. З цього все почалося. Людина впала у гріх. Відтепер вона вже не могла не грішити. Її гріховна сутність ставала дедалі очевиднішою: з'явилися заздрість і жадібність, а також чимало іншого зла, про яке ми знаємо. Людина стала грішною. Від цього постраждали Боже творіння і людські відносини. Зло прямо проявило себе: «Вона винна!», «Ні, він винний». А потім стосунки Каїна й Авеля. Взаємини між людьми були зруйновані, і прокляття обрушилося на творіння. Через гріховність людини, через руйнування і погіршення їхніх стосунків, через прокляття, яке тепер лежало на творінні, виникло чимало страждань, болю і нужди і, зрештою, прийшла смерть. Зло розпочало своє панування. А що учинив Бог? Він продовжував любити людину. Він бажав звільнити її від зла. Він Сам прийшов на землю у постаті Сина і став Людиною, істинною Людиною, Він зазнав на Собі прокляття і вплив зла; і, як ми знаємо, Господь Ісус повною мірою відчув на Собі панування сил зла: Він страждав, Його ненавиділи, Його переслідували, Його обманювали, Його залишили напризволяще і Йому довелося померти. У будь-яких ситуаціях, навіть коли Йому було дуже погано, Він вірив у Боже слово і довіряв Богові. Аж до самого кінця! Незважаючи на вплив сили зла, яку Він зазнав на Собі, Він вірив і довіряв Богові. Він продовжував шукати єднання з Богом у молитві. Він перебував у постійному зв'язку з Ним, і ніщо не було спроможне відокремити Його від Бога, навіть лукавому не вдалося це. Ісус завжди орієнтувався на Бога й переслідував мету: «Я бажаю повернутися до Отця! Я люблю Отця! Він був повністю залежний від Бога і проявляв смирення. Він не хотів бути Самому Собі Богом, а повністю підкорив Себе Божій волі: «...тільки хай не Моя, а Твоя буде воля!» (Від Луки 22, 42).

Отже, Ісус був Людиною, яка цілковито відповідала Божій волі. Він був Людиною, яку Бог хотів створити. Тому Він переміг зло й увійшов у Боже Царство. Ісус був саме таким, яким Бог бажав створити людину. Він переміг зло, тому спроможний і нас визволити від зла та привести в Боже Царство. Він – наш Спаситель!

У цьому суть Євангелія. Тепер виникає питання, як справи з цим сьогодні. Тут Апостол Павло веде мову про те, що Ісус хоче «визволити нас від цього віку злого». Чи справді це так? В інших перекладах мовиться не про вік, а про час. Але це одне й те ж. Йдеться про пану-

вання зла. Що відбувається з цим у наш час? Сьогодні не прийнято вести мову про зло. Людям не подобається чути про нього. Церквам дорікають, що їхня стратегія полягає в тому, аби проповідувати людям про зло з метою привести їх у церкву, де вони отримають спасіння. Інші люди вважають, що зло є не таким уже поганим. Вони кажуть: «У нас все гаразд. Вгамуйте свій песимізм і годі згущувати фарби!»

А якщо повернути їхню увагу до того, що справи в багатьох людей йдуть погано, то вони знайдуть цьому безліч пояснень. Вони, приміром, кажуть, що їхнє плачевне становище є наслідком неправильної поведінки: «Якби вони були такими, як ми, то в них справи йшли б набагато краще»; або ці люди просто відвертаються і дивляться убік, зосереджуючись на своєму житті, на своєму маленькому щасті. Вони не хочуть бачити того, що відбувається навколо них, воно їм неприємне.

*Він переміг зло, тому спроможний і нас визволити від зла та привести в Боже Царство.
Він – наш Спаситель!*

Але як тільки вони стикаються зі злом – пандемією, війною, несправедливістю, хворобою чи смертю, – то надто важко пробуджуються від цього. Тоді виявляється, що зло дійсно є, що воно навмисно вражає людей і може вразити навіть тебе самого. Цьому вони не знаходять пояснення і вважають, що це абсолютно несправедливо. Це – зовнішні прояви зла. Це, звісно, ще не все. Зло впливає також на поведінку людей, на їхні стосунки з іншими людьми. Коли людина потрапляє у кризову ситуацію чи зазнає нужду й страждання, то відповідно реагує. Це – внутрішні прояви зла. І тоді раптом виникають чвари, розбіжності, звинувачення, розбрат, егоїзм; усе це одразу призводить до ненависті, і я маю сказати, що тут усім нам треба добре стежити за собою. Коли дивишся новини, то мимоволі приходять погані думки – мені насправді доводиться контролювати себе – про те, як до них можна чи треба поставитися. Зло викликає у людини небогоугодну реакцію. І ти розумієш, що зло походить не тільки ззовні, а й – зсередини, що ми, люди, є грішними і нам годі позбутися гріха; що мимоволі з'являються погані думки і наші поступки відзначені злом; що ми просто недосконалі.

Зло, таким чином, очевидно, все ще існує, і проповідь про панування зла не є чимось неправильним.

*Ми маємо вірити й довіряти Богові
у будь-яких ситуаціях.*

Такою є Божа воля. Такими ми маємо стати.

Отже, нам потрібний Спаситель, Він принесе порятунок. Розмірковуючи над усім цим, помічаємо, що, незважаючи на будь-які зусилля людей, адже є багато людей доброї волі, незважаючи на будь-які дари й знання, людям годі приборкати зло. Скільки б ми не намагалися, нам, людям, не вдається створити довготривале життя в гармонії та мирі. А що стосується мене самого, то я, як і Апостол Павло, кажу: «... я бо чиню не те, що хочу, але що ненавижду, те роблю» (Римлян 7, 15). Самотужки ми не впораємося зі злом. Нам потрібна стороння допомога.

Як прекрасно, що в нас є Помічник. Що в нас є Спаситель. Божа воля полягає в тому, аби визволити нас від зла. У нас є Спаситель: Ісус Христос! Він переміг зло і хоче допомогти нам звільнитися від нього. Він хоче спасти нас і привести у Свое Царство, у Божу славу, де немає зла. Це – відкуплення, це – спасіння. Воно уже перебуває там і манить нас до Себе.

Ісус, Людина, повністю відповідав Божій волі, тому увійшов у Боже Царство. Аби увійти в Його Царство, ми маємо стати такими, як цього бажає Бог. Ми маємо вірити і довіряти Богові у будь-яких ситуаціях. Такою є Божа воля. Такими ми маємо бути. Ми маємо вірити, тобто цілком і твердо покладатися на те, чого не бачимо, що суперечить реальності, яку ми сприймаємо. Це не так просто, але, брати і сестри, саме це важливо. Проявляти віру!

Я завжди дивуюся, коли брати і сестри кажуть, що нерéalним є те, про що проповідують у церкві. Можливо! Це – питання віри! Ти мусиш вірити, аби бути таким, як цього хоче Бог. Адам і Єва не довіряли і не вірили Богові. Аби увійти в Боже Царство, ми за будь-яких обставин маємо вірити й довіряти Богові.

Ми також маємо усвідомлювати, що залежимо від Бога. Без Бога ми ні на що неспроможні. Нам потрібна Його милість. Без неї ми не отримаємо відкуплення. Ми не хочемо бути богами самим собі, а отримати Божу милість і підкоритися Його волі. Божа воля – це щонайкраще! Ми довіряємо Богові. Його правило – це найкраще правило. Його шлях – це найкращий шлях. Виконуймо Його волю, йдемо шляхом, який Він призначив для мене, приймаймо людей, яких Він дав і послав мені! Кажімо з усією смиренністю: «Ти – Бог, я – людина. Я роблю те, що Ти хочеш».

Любімо Бога, а не тікаймо від Нього. Завжди шукаймо спілкування з Богом, завжди шукаймо зв'язку з Ним, і любімо ближнього, як це робив Ісус. Це те, що Бог очікує від нас. Аби увійти в Боже Царство, ми маємо вірити, довіряти, бути смиренними, шукати милості, ми маємо бути слухняними, визнавати Боже владарювання і відповідно поступати. Ми маємо любити Бога і завжди перебувати у єднанні з Ним. Мета нашого життя – єднання з Богом. І ми маємо любити ближнього так, як Бог любить його. Інакше ми не увійдемо у Його Царство, де панують любов і гармонія.

Господь Ісус допомагає нам стати саме такими. Він спасає нас. Завдяки хрещенню Він визволив нас від первородного гріха, і ми маємо доступ до Бога. Він знову й знову дарує нам прощення наших гріхів, бо ми – недосконалі. Ми були і є грішними людьми. Він дарує нам Свою милість. Ми маємо Спасителя. Він знову й знову приходить до нас і говорить: «Я виправлю все, Я прощаю тобі». Він дарує нам Своє слово, і Своїм словом зміцнює наші віру й довіру до Нього. Це велика допомога, якою часто нехтують. Без Божого слова, без слова проповіді – така бо Божа воля – немає міцної віри. Нам треба чути Боже слово. Адже слово і проповідь зміцнюють наші віру й довіру до Бога.

Він дарує нам Святе Причастя, аби ми єдналися з Богом. Святе Причастя укріплює наше єднання з Богом і ми не раз відчуваємо це на собі. Споживання Святого Причастя необхідне для тісного єднання з Богом. А під час Святого Запечатання Бог вилив Свою любов у наші серця, аби ми відчували потребу й мали здатність любити Бога і свого ближнього. Це – допомога, яку дарує нам Бог. Божа воля – визволити нас від зла; і коли ми дивимося на навколишній світ розплющеними очима, то розуміємо, якою великою є сила зла. Самотужки нам годі впоратися зі злом.

Аби зазнати спасіння від зла і підтримувати досконале єднання з людьми, нам потрібний Помічник – і Він є. Це викликає в нас неабияку радість. Господь Ісус може допомогти нам стати такими, якими Бог хоче бачити нас і зробити нас гідними Його Царства. Для цього ми маємо вірити й довіряти Йому, ми маємо прагнути спілкування з Богом; нам треба отримувати прощення гріхів, ми маємо стати такими, якими Бог хоче бачити нас, ми маємо смиренно любити свого ближнього. Бог допоможе нам у цьому. Завдяки хрещенню ми спроможні боротися зі злом і нам відкритий доступ до Бога. Він дарує нам Свою милість, прощає гріхи, інакше ми не змогли б бути досконалими. Він укріплює нашу віру словом, яке треба приймати. Він дарує нам єднання з Собою і зміцнює його, дозволяє йому розвиватися завдяки споживанню Святого Причастя. Він дає нам усе необхідне. Він наділив нас Своєю любов'ю, яка робить нас здатними любити Бога за будь-яких обставин, а також любити свого ближнього, як Він любить його.

Це – моє послання, його нам треба поширювати. Я знаю, що критика не забариться: «Знову війна, знову пандемія, людям знову живеться погано – і тут вони знову приходять зі своєю церквою і гадають, що це слухна нагода, аби наповнити церкви». Ні це не так! Ми цього не хочемо.

АПОСТОЛ ВАСИЛЬ КОНЕ:

Апостол Конє (Румунія) сказав у своїй співповіді про те, що від волі будь-якої людини, зокрема, залежить, як їй реагувати на любов Бога і на присутність Спасителя.

Ісус подав нам прекрасний приклад, мовивши: «...тільки хай не Моя, а Твоя буде воля!» (Від Луки 22, 42). Є чимало людей, які вважають, що знаходяться вище Бога, і відповідними є наслідки їхнього бачення. «Смиримось під Божою рукою і слідуємо за Ним. Не з примусу, а з любові до Бога і бажання осягнути вічне єднання з Ним», – наголосив Апостол. Не так важливо, коли саме прийде цей день. Важливо, аби ми вірили й довіряли Богові до самого кінця.

АПОСТОЛ ГАНС-ЮРГЕН БАУЕР:

Апостол Бауєр (Південна Німеччина) запевнив громаду в тому, що годі зупинити Божу волю щодо нашого спасіння. Ми маємо довіряти цьому і стежити, аби в час випробовувань і спокус не підмінювати головне другорядним.

«Господь бажає спасти нас, Його воля щодо нашого спасіння є непохитною. Ніхто не перешкодив Ісусові принести Себе в жертву – ні зло, ні зневіра людей. Ісус виявився найсильнішим, Він і сьогодні є найсильнішим. Ми глибоко переконані в цьому. Він, Ісус, є поруч з нами. Він – наша поміч: Він допомагає нам Своїм Словом, Своєю милістю, Своїм Святим Причастям. Ми несемо в собі Божу любов, тому відповідно живімо. Проявимо цю любов до людей! Дедалі більше вчимося сьогодні жити так, щоб це було до вподоби Богові», – сказав Апостол.

ОКРУЖНИЙ АПОСТОЛ МІХАЕЛЬ ЕРІХ:

Окружний Апостол Еріх (Південна Німеччина) послався на Мойсея, про якого йдеться в Посланні до Євреїв: «...бо стояв твердо, як той, що Невидимого бачить» (Євреїв 11, 27). «Рівняймося на нього,

– сказав Окружний Апостол. – Ми не бачимо Бога й іноді запитуємо в себе, а чи бачить Він нас? Чи бачить Він ситуацію, у якій я знаходжуся? Чи знає Він про нужду, з якою мені доводиться мати справу?» Ми хочемо знову й знову чути запевнення: Господь з любові приніс Себе у жертву за нас, і Той, Хто нас так любить, за жодних обставин не залишить нас напризволяще. Нам треба знову й знову проявляти довіру до цієї Христової обіцянки. Іноді це означає відпустити обставини й вкласти все в Божі руки – бути готовими йти шляхом, яким Бог веде нас. Це не завжди просто, іноді це коштує неймовірних зусиль, іноді доводиться відкладати власні думки на задній план. Але зрозуміло одне: якщо вірити й довіряти милостивому Богові, то Він не розчарує людей, які проявляють до Нього довіру».

мо. Мова йде не про те, аби використати ситуацію і сказати: «Приходьте всі до церкви!» Це все одно не спрацює. Як тільки небезпека мине і сили зла не будуть такими відчутними, то вони знову підуть геть. Це очевидно. Отже, не це є мотивацією.

Мотивацією для поширення євангельського послання є наша любов до людей зі свого оточення. Всі вони мають знати, що в них є шанс на спасіння, що у них є Спаситель. Вони мають знати, що це прекрасно, що це благодать, що це неабиякий скарб. Тому ми закликаємо:

«Приходь, ти можеш отримати те саме!» Наша мотивація полягає не в тому, аби наповнити церкви, а в тому, аби інші люди отримали те саме, що ми маємо, бо ми любимо їх. Цю мотивацію вони мають відчутти й сприйняти. Саме у сьогоdnішній світовій ситуації подамо своєю поведінкою достойний приклад. Інакше будь-яка проповідь буде даремною. Таким має бути наше свідчення. Ми не хочемо чинити так, як підказує нам лукавий. Ми хочемо поступати так, як поступав Ісус Христос, Він є для нас добрим прикладом для наслідування. Він проявляв довіру до Бога. Навіть тоді, коли всі ополчилися проти Нього, Він мав тверду впевненість у тому, що Бог хоче допомогти і що Він неодмінно допоможе Йому. Він виконав доручений Йому план. Його пріоритетом, як і раніше, було єднання з Богом. Навіть у найвідчайдушнішій ситуації Він не переставав любити ближнього.

Дорогі брати й сестри, у час Христових страждань проявляймо віру й довіру до Бога. Наш пріоритет незмінний: ми бажаємо мати єднання з Богом. Це – мета нашої віри. Ми бажаємо вічного єднання один з одним і його ми маємо вже сьогодні. Любімо Бога і любімо свого ближнього за будь-яких обставин. Це – потужне послання, яким ми можемо поділитись зі своїм ближнім. Скажімо їм: «У нас є Спаситель, Він є і твоїм Спасителем!» ■

ОСНОВНІ ДУМКИ:

Ми зазнаємо на собі вплив сил зла. Ісус Христос хоче визволити нас від зла і привести у Своє Царство. Аби потрапити туди, ми маємо наслідувати Його приклад. Бог Своїм словом і таїнствами наділяє нас для цього здатністю. Звіщаємо про спасіння людям зі свого оточення.

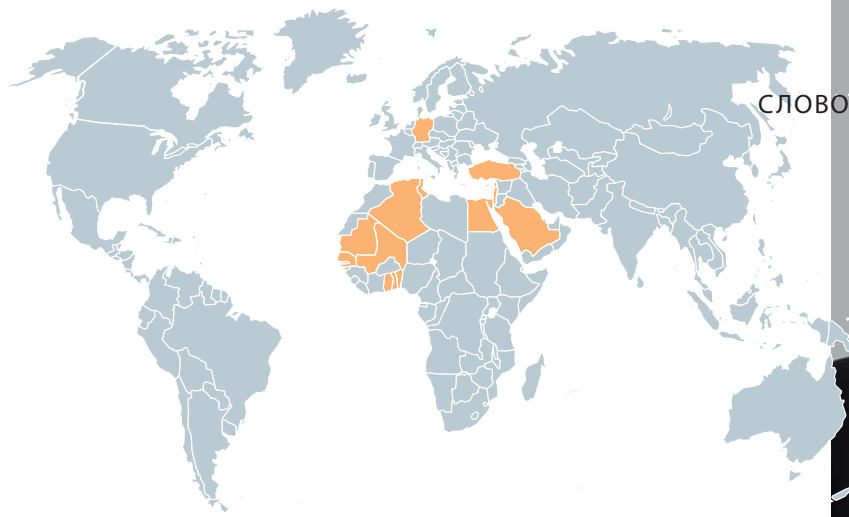

Фото: АРХІВ

АПОСТОЛ НА ВІДПОЧИНКУ ВОЛЬФґАНГ ЕКГАРДТ

ДАТА НАРОДЖЕННЯ: 14.07.1947 р.

ПРОФЕСІЯ: кандидат наук у галузі хімії

АПОСТОЛ з 13.05.1990 р.

НА ВІДПОЧИНКУ з 01.09.2013 р.

КОЛИШНІЙ РЕГІОН СЛУЖІННЯ: Південна Німеччина, Єгипет, Алжир, Бенін, Гана, Гвінея-Бісау, Ізраїль, Ліван, Малі, Мавританія, Саудівська Аравія, Сенегал, Того, Туреччина, Туніс, Кіпр.

Пильність

Щодо Свого Другого Пришестя Божий Син не раз давав пораду проявляти пильність (пор. Від Марка 13, 37 і Від Луки 12, 37). Як Апостоли ранньохристиянської церкви (пор. Дії 20, 28 і 1 Тимофія 4, 16), так і сучасні Апостоли виконують цю пораду Ісуса Христа.

Для нас, новоапостольських християн, поняття «проявляти пильність» включає в собі декілька аспектів. По-перше, ми маємо бути пильними щодо стосунків з Триєдиним Богом, стежити за власною поведінкою, а також за своїм ставленням до людей зі свого оточення. Нам, аби досягнути Боже Царство, треба вірити в Бога, всемогутнього і досконалого Творця всього суцього, довіряти Йому й підкорятися Його волі. Нам треба також намагатися жити відповідно до Євангелія Ісуса Христа і підтримувати єднання з Ісусом Христом, особливо під час святкування Святого Причастя. Важливо також приймати вказівки й імпульси від Святого Духа. Саме тому ми залюбки відвідуємо богослужіння і беремо активну участь у житті громади. Ми також щиро й інтенсивно молимося.

Усі ми живемо сьогодні на цій землі й у певному оточенні людей. З нами відбувається чимало доброго й поганого. На багато речей нам годі вплинути. Але наше завдання – проявляти пильність щодо реакції на них. У грудні 2021 року

на богослужінні у Фройденштадті наш Першоапостол підкреслював, що важливо не те, що з нами відбувається, а те, як ми реагуємо на це. Отже, важливо проявляти пильність і стежити за своїми думками, словами й ділами і для цього наслідувати досконалий приклад Ісуса Христа. Важливо за будь-яких життєвих ситуацій зберігати спокій віри, який ґрунтується на довірі до Бога, виявляти любов і, усвідомлюючи власну недосконалість, ставитися до ближнього з милосердям і повагою.

Ми отримали також доручення – і воно не останнє – стежити за своєю поведінкою у світі й у суспільстві. Докладаймо чимало зусиль, аби відповідально ставитися до створеного Богом світу. Окрім цього, саме в цей час, у межах доступних можливостей, намагаймося полегшувати страждання людей зі свого оточення. Звертаймо особливу увагу на їхні духовні потреби. Ми зможемо допомогти їм, якщо будемо брати приклад з Ісуса Христа і за слушної нагоди звіщатимемо Євангеліє.

Отже, проявляймо саме таку пильність і молимося один за одного, аби, будучи листом Христовим, виконувати Його найвищу заповідь: «Люби Господа, Бога твого, всім твоїм серцем, усією твоєю душею і всією думкою твоєю» і «Люби ближнього твого, як себе самого». (Від Матвія 22, 37 та 39).

Вольфганг Еккардт

МІРКУВАТИ – СЛІДУВАТИ

Хитрий чи розумний?

Хитрий чи розумний – чи існує тут різниця? На перший погляд – навряд, але на другий... Слово «хитрий» має побічні значення: «підступний, обманний, той, що думає про власну вигоду». А слово «розумний», навпаки, має побічне значення: «мудрий», який враховує всі аспекти справи.

Авраама можна назвати розумним чоловіком. Адже він своєму племіннику Лоту запропонував розійтися мирно, коли побачив, що між їхніми пастухами спалахнула сварка. Авраам поступив мудро й уклав мир: він дозволив своєму племіннику самому вибрати місце для пасовиська. Лот вигідно використав багаті на водоймища околиці Содому й Гоморри. Він був доволі хитрим і знав, як скористатися вигодою. Утім, він не врахував усіх аспектів зробленого ним вибору. Зрештою, Божим ангелам його, знедоленого, довелося вивести з міста.

Добра справа – побудувати власний будинок. Вона потребує часу, зусиль і значних коштів – це обмежені ресурси. Чимало людей, очевидно, розмірковують над тим, як розумно й економно застосувати ці ресурси. Одні кажуть: «Якщо ми відмовимося від підвалу, то заощадимо 50 000 євро». Інші кажуть: «Якщо ми самі виконаємо внутрішнє оздоблення чи фарбування, то заощадимо від 20000 до 70000 євро; якщо самі закладемо присадибну ділянку, то заощадимо ще декілька тисяч євро». Але подібні заощадження вимагають від людини часу й значних зусиль. Дехто, заощаджуючи на фінансах, переоцінює свої власні можливості. Тому в нього не вистачає ні зусиль, ні часу. Тут треба проявити неабияку мудрість й добре поміркувати, чи впораєшся з цим завданням самотужки.

Господь Ісус Свого часу розповів про одного хитрого домобудівника. Він заощадив на глибокому фундаменті й на трудомісткій праці, яка передбачала побудову на твердій скелі. Будь-яка людина, яка коли-небудь намагалася побудувати будинок на твердій основі, добре знає, що це вимагає чимало часу й зусиль. А коли ти живеш у пустельній місцевості, де майже ніколи не буває дощу, то здається розумно заощадити на фундаменті. Тоді швидко зводиш стіни, накриваєш їх дахом й заселяєшся у новий будинок! А немудрий сусід, як здається на перший погляд, все ще працює, відгрібає лопатою пісок і закладає фундамент свого будинку на твердій основі.

Утім, Ісус показав різницю між хитрою і розумною людиною: «Полила злива, потоки розлились, подули вітри й натиснули на той дім ...» (Від Матвія 7, 25). Треба визнати, що якщо такий рідкісний, але цілком ймовірний випадок станеться, то різниця між «хитрим» і «розумним» буде очевидною. Будинок, збудований на піску, зруйнується. А будинок, побудований на твердій скелі, витримає будь-яку природну стихію.

Господь чітко й виразно показав присутнім, що мав на увазі, розповідаючи цю притчу. «Кожний, хто слухає ці Мої слова й виконує їх, подібний до розумного чоловіка, який збудував свій дім на скелі». Нам треба докладати чимало зусиль, аби слухати Ісуса, розмірковувати над Його словами й відповідно чинити. Не завжди вигідно думати, виконуючи земні справи, про свого ближнього і про Небесне Царство. На перший погляд, здається значно хитріше не дослуховуватися до слів Христа й отримувати для себе максимальну вигоду. Однак Ісус наголошує, що це не розумно.

У цій рубриці публікується додатковий матеріал до теми «Із Біблії» дитячого журналу «Ми, діти».

ІЗ БІБЛІЇ

Уявлення Біблії про потойбічний світ

В епоху Старого Заповіту існували різні уявлення щодо життя після смерті. Спочатку ізраїльтяни знали тільки про царство померлих. Інші уявлення про потойбічний світ виникли лише згодом, коли пророки почали звіщати про кінець світу, воскресіння померлих і Божий суд.

Людина, яка помирає, потрапляє за уявленням ізраїльтян в ОБИТЕЛЬ МЕРТВИХ. Вона захована під океаном глибоко під землею. Обитель мертвих називається на івриті «Шеолом».

Шеол – це ЦАРСТВО МЕРТВИХ, місце без життя. Звідти ніхто не повертається. Шеол описується у Старому Заповіті як темне місце. У ньому – забуття й мовчання, спокій і сон. У померлих немає спогадів про життя і про Бога. Там вони живогіють і є слабкими та безсилими.

Тільки в ранньому юдаїзмі з'являються уявлення про загибель світу і про ЖИТТЯ ПІСЛЯ СМЕРТІ. Деякі пророки звіщали про те, що мертві ВОСКРЕСНУТЬ і потраплять на Божий суд. А потім настане новий світ. Відтепер Шеол – не остаточне, а тимчасове місце перебування померлих.

НЕБО – це славне МІСЦЕ, РОЗТАШОВАНЕ ПОРУЧ З БОГОМ. Там немає страждань і смерті – це МІСЦЕ СПОЧИНКУ. Ще пророки передрікали, що благочестиві воскреслі носитимуть білий одяг і перебуватимуть у сяйві яскравого світла.

ПЕКЛО – це ВІЧНО ПАЛАЮЧИЙ ВОГОНЬ. Люди в епоху Старого Заповіту вірили, що вхід у цей вогонь знаходиться в Геєні, долині на півдні Єрусалиму. У Геєні завжди горіло полум'я, бо там спалювали сміття. У перекладі з грецької Геєна означає пекло.

Перші християни й значна кількість їхніх іудейських сучасників вірили в ЖИТТЯ ПІСЛЯ СМЕРТІ. У Новому Заповіті розрізняють між ЦАРСТВОМ МЕРТВИХ, ПЕКЛОМ і НЕБОМ:

Царство мертвих, як і раніше, залишається ТИМЧАСОВИМ МІСЦЕМ ПЕРЕБУВАННЯ померлих

до Першого воскресіння, тобто до воскресіння мертвих на Божий суд. Сам Христос у період між розп'яттям і воскресінням спустився у царство мертвих, аби проповідувати їм Євангеліє. Він перший воскрес з мертвих, тому Йому було дано ключі смерті й Царства мертвих.

У пекло будуть кинуті ДИЯВОЛ, ЙОГО АНГЕЛИ Й НЕЧЕСТИВИ ЛЮДИ після винесення вироку останнього суду. Про їхню подальшу долю в Біблії є різні уявлення: в одних місцях мовиться, що вони страждатимуть там у вічних муках, а в інших, що будуть остаточно знищені.

Уявлення про небо багато в чому відповідають уявленням книг Старого Заповіту. Ісус описує небо як ДІМ ОТЦЯ, в якому є чимало осель. Бог збудував і зберігає його у вічності.

Золотий кодекс Євангелія (Золоте Євангеліє), рукопис, сцена: притча про багатія і бідного Лазаря

Фотом: wikimedia.org

Коли сім'ю через втрату рідної людини спіткає горе, то кожен її член реагує по-своєму. Діти поступово довідуються, що означає смерть близької людини, і сумують так, як уміють. Дорослі проявляють свої жалобу й скорботу так, як це відбувалося у їхніх сім'ях. Наша культура, наше суспільство й наше особисте оточення впливають на прояв нами скорботи. Якщо людина, яка перебуває у скорботі, реагує на важку втрату не так, як люди з її оточення, то викликає в них обурення, і тоді в неї складається враження, що вона не так скорбує. Нерідко члени сім'ї, виявляючи співчуття і розуміння, більш стримано проявляють свою печаль у присутності інших членів. Отже, від розуміння людей з оточення залежить, чи може людина у скорботі пережити своє горе саме так, у такому темпі й упродовж такого часу, як це влаштує її.

Відводити час для скорботи

Скорботний період відзначається втратою, переминою і новим початком. Тривалість цього періоду є різною для кожної людини зокрема. Він може тривати упродовж усього життя, з'являючись знову й знову, а потім на певний час відступати на задній план. Чим більше проходить часу, що віддаляє від смертельної події, тим важче для оточення людини, яка знаходиться у смутку, розпізнавати й сприймати її реакцію. Іноді ведуть мову про рік жалоби. На першому році особливо важко відзначати без присутності померлого дні народження, свята й різні сімейні події. Але й після року жалоби не раз виникають моменти, коли люди в скорботі усвідомлюють, що скучають за померлим і приймають на себе виконання його обов'язків. Саме тоді печаль проявляється з особливою силою.

Прикрашати не варто

Дослідник стану жалоби Дж. Вільям Уорден розробив модель, що передбачає виконання чотирьох важливих завдань, які, на його думку, мають виконувати люди, що знаходяться у цьому стані. Треба насамперед усвідомити, що відбулася втрата, потім долати біль від неї, пристосуватися до змін, що відбулися, а також призначити позитивне місце для людини, яка померла, у світі, що зазнає змін. Утім, важливо пам'ятати, що з цими завданнями має впоратися будь-яка скорботна людина - від малюка до літньої людини. Вони, звісно, виконують їх по-різному.

Дорослі потребують часто багато часу, аби зрозуміти, що людина справді померла. Люди, які боляче переживають важку втрату, намагаються долати свій смуток, зосереджуючи свою увагу на подоланні тривожних почуттів

і на виконанні повсякденних завдань. Вони поступають так, як мати Антона, Еріка й Лізи. Але навіть після часу, який потрібний для подолання скорботи, і після проявленого до них розуміння з боку людей з їхнього оточення їм знадобляться місяці чи навіть роки, аби усвідомити, що ця непоправна втрата внесла значні зміни у їхнє життя. Якщо дорослі сумують разом з маленькими дітьми, то підсилюють їхній смуток. Бо діти сумують лише за тим, що спроможні розуміти. Хоча маленькі діти (приблизно до шести років і старше) розуміють, що людини вже немає, та все ж не можуть збагнути, що вона вже ніколи не повернеться додому. У цій ситуації вони неабияк печалься. Однак через якийсь момент вони можуть відволіктися і не проявляти видимої реакції на пережите горе. Деякі дорослі у такому випадку з полегшенням гадають, що їхні діти вже здолали скорботу. Однак згодом, коли діти усвідомлять всю серйозність втрати й збагнуть, що померла людина відсутня у багатьох ситуаціях їхнього життя, то переживають горе так глибоко, як і дорослі. Тому важливо, аби дорослі не обманювали своїх дітей і, шкодуючи їх, не видавали бажане за дійсне. Утрата для дітей є такою ж реальною, як і для дорослих, навіть якщо вони ще не до кінця усвідомлюють її. Використання дорослими фраз «пішов у вічність» чи «мирно спочив» тільки ускладнюють дітям зрозуміти й сприйняти втрату.

Саме тоді, коли дорослим дається важко сховати свою скорботу і печаль, то вони схильні уникати цієї теми. Це призводить до конфлікту з обох боків, бо дорослі своєю барвистою мовою збивають з пантелику дітей, які потребують особливої уваги й підтримки. Це стосується особливо малолітніх дітей, які у своїй прямоті відкрито розповідають дорослим про речі, що викликають у них болючі почуття. Якщо дорослі ще якось знаходять можливість для приборкання своєї скорботи, то дітям залишається тільки звертатися за допомогою до дорослих, аби вони дали їм відповіді на відкриті, чесні й прямі запитання. Дітям, аби, відповідно до їхніх можливостей, свідомо попрощатися з померлими, треба брати участь у панахиді чи похороні, а також відвідувати їхню могилу.

Дозволяти проявляти почуття

Дітям, аби долати біль від втрати, треба навчитися проявляти свої почуття. Вони виражають їх з допомогою слів, рухів, гри чи художньої діяльності. Саме так діти вчаться володіти своїми почуттями і вміло проявляти їх. Заборона прояву почуттів може отруювати людину. Поки діти не вміють передавати свої почуття словами, то потребують допомоги з боку дорослих, які розповідають їм, як саме це робити. Утім, вони мають знати, що втрата може викликати не тільки скорботу, а й гнів, безпорадність,

страх, приголомшення, полегшення, розпач, почуття вини й багато чого іншого. Як стимул для такої розмови можна, приміром, використовувати картинки «монстрів почуттів» на сайті: www.gefuehlsmonster.eu. Дорослі можуть разом з дітьми розглядати ці картинки й розмірковувати, чи передає якась з них реальне почуття дитини. Дорослі можуть запитувати також у дітей, у якій частині свого тіла вони сприймають це почуття і що саме воно викликає у них (біль у животі, жар у грудях, важкість у ногах тощо). Якщо дитина вважає, що жодна картинка не відображає її почуттів, то можна попросити її описати чи намалювати свого власного «монстра почуттів». Потім дитина може розмірковувати над тим, якими саме почуттями можна наділити цього монстра. Тоді вона краще усвідомить, що не тільки отримує допомогу, а й може застосувати її. Після бесіди про гнітючі почуття дуже корисно запитати у дитини: «Чим ти зараз займаєшся?» Так у дитини формується позитивний перехід від хвилюючих думок і почуттів до повсякденного життя.

Нова орієнтація

Сім'ї у жалобі нерідко спостерігають, що життя навколо них вирує, а їм важко знайти в ньому своє місце. Утрата члена сім'ї вимагає від інших не тільки заповнення його місця, а й – нової орієнтації. У період глибоких змін, викликаних пережитим горем, кожен член сім'ї шукає безпеку й орієнтацію. Деякі люди, що перебувають у жалобі, сподіваються, що згодом усе буде так, як раніше. Але невдовзі розуміють, що, хоча справи в них покращилися, та все ж не є такими, як раніше. Чим активніше вони беруть участь в організації змін, тим легше їм, очевидно, приймати їх.

Створити місце пам'яті

Четвертим великим завданням, відповідно до слів Дж. Вільяма Уордена, є створення місця пам'яті для померлої людини. Це означає, що люди в жалобі створюють для себе особистий простір спогадів про померлого, які, з одного боку, пов'язані з позитивними почуттями, а з іншого, дозволяють жити життям з позитивними емоціями. Цим місцем може бути могила чи місце смерті померлого, а також місце, де померлий почував себе комфортно або де людина у скорботі мала позитивний досвід спілкування з ним. Важливо, аби це місце не мало негативного впливу на подальше життя людини у жалобі. Місце за обіднім столом, яке ніхто не має права зайняти, чи кімната в квартирі, яку не можна пом'якати, заважають сім'ї здійснити зміни й почати жити новим життям. Це може бути також «місце», яке зовсім не прив'язане до земного життя. Ми нерідко

ведемо мову про «небеса», бо людям потрібне уявлення про те, куди потрапляє душа; а потойбічне життя для багатьох з них є надто абстрактним, аби уявити, що померла людина знаходиться там у повній безпеці. Тому таким місцем може бути навіть власне серце. Тоді дорослі можуть запитати в дітей, які переживають скорботу, скільки людей можуть розміститися в їхньому серці і як вона відчуває себе у повсякденному житті, коли носить у своєму серці улюблену людину. Якщо таке уявлення є для дитини комфортним, то серце може бути «місцем» для померлої людини. Однак якщо таке уявлення викликає в дитини дискомфорт, то дорослі не мають нав'язувати його дитині, а, навпаки, разом з нею шукати інше місце. Наприклад, вони можуть запитати в дитини, які риси вона успадкувала чи засвоїла від померлої людини або які риси вона пов'язує з нею. Якщо дитина посміхається так щиро, як померлий, то сміх також може бути місцем пам'яті про померлого. Якщо померлий не завжди був люб'язним, то можна з полегшенням собі уявити, що людина, з якою були непрості стосунки, знаходиться десь далеко-далеко – на далекому острові, де про неї добре дбають.

Шукати й приймати допомогу

Додатково до згаданих методів, які люди у жалобі можуть використовувати для самопомоги й підтримки один одного у своїй сім'ї, є також місця, де вони при необхідності можуть звернутися по допомогу. Якщо психологічна напруга людей у скорботі є нестерпною чи їхній смуток позначається на їхньому фізичному здоров'ї, то вони можуть звернутися до лікаря чи психотерапевта, який надасть їм кваліфіковану допомогу.

Зберігати пам'ять

Діти, як і дорослі, після періоду початкової жалоби мають знайти орієнтир і своє місце у житті та навчитися жити після втрати улюбленої людини. У цьому періоді помічними для них будуть позитивні спогади й розмови про померлу людину. Для цього вони можуть придбати «скарбничку» і покласти у нею предмети, які пов'язують їх з померлою людиною чи відображають стосунки з нею. У цю «скарбничку» можна покласти також речі, які пов'язані з особливо пам'ятними моментами життя з померлим чи померлою. Діти можуть також розповідати іншим людям, чим пам'ятні їм ці предмети. Так вони можуть перенести позитивні моменти й почуття щодо померлої людини з часу до скорботи у нове, змінене життя. Існує ще один варіант – завести щоденник і записувати в ньому позитивні моменти, пережиті з померлим.

ПОЗИЦІЯ ЦЕРКВИ

Зберегти життя – скрізь, де це можливо

Навіть якщо існують прийнятні для декого причини щодо переривання вагітності, то через важливість цього питання має переважати позиція церкви.

Під перериванням вагітності розуміють цілеспрямоване припинення здорової вагітності. Умертвіння ембріону чи плоду. Дозвіл на переривання вагітності є у суспільстві вельми спірним. У цьому зв'язку обговорюються питання про право на життя ембріона чи плода, про право жінки на самовизначення, про особисту відповідальність батьків, а також про релігійні заповіді й етичні норми. Тут існують дуже різні оцінки та юридичні норми.

Окрім медичних ризиків переривання вагітності, втручання в жіночий організм може впливати на її психологічний стан. Ось чому матері чи батьки, перш ніж прийняти рішення щодо переривання вагітності, мають ретельно з'ясувати для себе як медичний прогноз, так і його соціальні й психологічні аспекти.

Збереження життя

Бог наділяє людину життям. Тому людське життя треба захищати й оберігати. Новоапостольська церква виступає

за збереження людського життя. Життя розпочинається в момент з'єднання яйцеклітини із сперматозоїдом. Запліднена яйцеклітина – це самостійне життя, що претендує на захист. Нам треба завжди пам'ятати про право дитини на життя. З точки зору християнської віри, діти – це дар Божий. Будь-яка людина є бажана Богом, Він творить і любить її. З моменту зачаття і запліднення яйцеклітини людина, як вважається, мають душу.

Порушення п'ятої заповіді

Новоапостольська церква виступає проти переривання вагітності, адже воно порушує п'яту заповідь. Пов'язана з цим тяжкість провини перед Богом може бути різною, і лише Він визначає її. Важливими при цьому є свідоме бажання і поведінка грішника; неабияку роль відіграють також такі фактори, як, приміром, життєва ситуація, суспільні чинники, державні й правові норми чи надзвичайні ситуації. Досвід учити, що переривання вагітності є важливою темою також для віруючих християн. Причини

переривання вагітності є різними і залежать також від соціального середовища. Якщо, відповідно до медичних висновків, вагітність становить загрозу для життя матері, то її рятують. У такому разі, щоправда, також порушується п'ята заповідь, але провина за це може бути незначною. Альтернативою переривання вагітності з будь-яких інших причин може бути виношування дитини й дозвіл на її усиновлення після пологів.

Особиста відповідальність і духовна опіка

З огляду на важливість питання щодо переривання вагітності треба для його вирішення залучати Апостола. Він ініціює духовну опіку. Матері чи подружні пари, які з'ясували для себе медичні, індивідуальні й теологічні аспекти переривання вагітності, можуть покладатися на те, що церква з повагою ставиться до їхнього відповідального рішення «за» чи «проти» й здійснює неупереджену духовну опіку. Маючи пізнання про гріх і провину, а також про відповідні наслідки, церква у разі переривання вагітності радить батькам сповідувати цей скоєний гріх перед Богом і просити прощення. Переривання вагітності є у суспільстві чутливою темою. Обов'язок священнослужителів щодо дотримання конфіденційності(таємності) має при цьому велике значення!

Небезпека для життя матері

Якщо внаслідок вагітності у жінки діагностують явну, недвозначну небезпеку для життя, то церква утримується

від серйозних заперечень щодо переривання вагітності й виступає за порятунок життя матері.

У таких ситуаціях лікарі, можливо, з міркувань безпеки можуть радити перервати вагітність ще до того, як виникне істинна загроза для життя матері. Тут важливо все ретельно зважити.

Вроджена інвалідність дитини

Причинами вродженої інвалідності дитини можуть бути генетичні чи хромосомні порушення або вплив зовнішніх факторів під час вагітності, як-от алкоголь, інфекційні захворювання чи побічна дія ліків. У багатьох країнах світу існують медичні рекомендації, відповідно до яких при підвищеному ризику, приміром, у випадку відомих спадкових захворюваннях або пізньої вагітності матері, лікарі радять проводити спеціальну допологову (пренатальну) діагностику. Допологова діагностика зосереджується на передбачуваних дефектах. Однак вона не в змозі виявити всі можливі вади розвитку й особливо ступінь інвалідності. А, з іншого боку, така діагностика не може гарантувати народження здорової дитини.

У деяких країнах напередодні діагностики обов'язково проводиться детальна консультація щодо можливостей і наслідків допологового обстеження, аби полегшити матері чи батькам прийняти правильне рішення. Батьки, однак, мають право на «відсутність знань» і можуть відмовитись від запропонованих їм обстежень. Якщо в дитини діагностують хворобу із серйозними фізичними та/чи розумовими вадами і повідомляють про неї батькам, то вони, як правило, реагують на це зі смутком.

Адже руйнується надія батьків на народження здорової дитини, вони «втрачають» своє неповноцінне дитя і спершу навіть готові відмовитися від нього. Порада перервати вагітність у цій ситуації може виявитися поспішною. Адже початкове негативне ставлення батьків до неповноцінної дитини може змінюватися упродовж вагітності і вони згодом усе ж можуть з любов'ю прийняти її.

З досвіду спілкування з людьми з інвалідністю та їхніми сім'ями можна зробити такий висновок: життя – попри інвалідність – є цінністю.

Життя – попри інвалідність – може бути щасливим:

- люди з інвалідністю, як правило, цінують своє життя і задоволені ним;
- батьки нерідко проявляють особливу любов до своїх дітей з інвалідністю;
- люди з інвалідністю нерідко наділені особливими здатками й здібностями. Приміром, люди з трисомією 21 (синдром Дауна) можуть розвинути в собі високу соціальну компетентність, яка є корисною для усієї сім'ї;
- діти з інвалідністю можуть мати стабілізуючий вплив на шлюб/сім'ю;
- сім'ї з дітьми-інвалідами налагоджують контакти між собою і створюють групи взаємної підтримки.

При допологовій діагностиці окремо розглядають також вади розвитку, що є несумісними з життям після народження дитини або від яких діти невдовзі помирають. У такому випадку лікарі, як правило, пропонують переривання вагітності.

Навіть якщо є зрозумілі з людської точки зору причини для відмови від дитини з інвалідністю, то через важливість прийняття такого рішення треба все ж врахувати точку зору церкви. Якщо в батьків є потреба взяти участь у духовній бесіді, то насамперед Апостол визначає, хто проведе її. Умертвіння хворих чи небажаних людей в принципі суперечить християнській церковній доктрині. Це стосується також умертвіння життя, яке гине, найімовірніше, після народження чи тривалість якого є недовгою. Душпастир, незалежно від рішення, яке приймуть батьки, має вести з ними чуйну й беззастережну духовну бесіду.

Вагітність після зґвалтування

Жінки, які були зґвалтовані, отримують, зазвичай, як фізичні, так і душевні травми. Вони нерідко потерпають від посттравматичного стресу. Він включає в собі повторне переживання ситуації в так званих «спогадах», що проявляються в кошмарах, емоційному онімінні, нервоз-

ності, лякливості, перезбудженні, уникненні соціальних контактів і сексуальних стосунків.

Якщо в результаті зґвалтування настає вагітність, то повторне переживання ситуації посилюється після народження дитини. Окрім цього, агресія матері щодо гвалтівника та її жорстокість (переважно несвідомо) можуть бути спрямовані на небажану дитину. Якщо жінка усвідомлює це, то в неї виникає комплекс провин чи посилюється психічний розлад. Така напруженість може також суттєво вплинути на розвиток дитини.

Проблеми, які треба враховувати під час духовної опіки жінки, яка зазнала зґвалтування:

- їй складно бути відвертою, особливо перед чоловіком-душпастирем; у церкві, звісно, знайдуться сестри
- по вірі, яким вона у цьому випадку може довіритися;
- у неї може бути зруйнована самооцінка;
- вона може почувати себе опоганеною;
- деякі жінки помилково почувують себе причетними і винними в тому, що трапилося з ними.

Принципово неправильно шукати в жінці провину за зґвалтування. Рекомендується надати їй психотерапевтичну допомогу. Її не можна утримувати від подання заяви до суду. Душпастирі мають стояти на захисті життя, яке зародилося. Тому вони, з одного боку, з великим розумінням ставляться до подій, які пережила жінка, а з іншого, розповідають про важливість виношування дитини та про можливу подальшу передачу її для усиновлення.

Жінки, які потребують опіки

Залежно від характеру і тяжкості захворювання люди з важкою розумовою відсталістю чи психічно хворі люди неспроможні брати на себе відповідальність за виховання дитини, тому нести її доручають законному представнику (батькам чи опікунам). У таких випадках, як правило, неприпустимо, аби вище згадані хворі здійснювали опіку над дитиною на правах батька чи матері.

У таких ситуаціях розглядається питання про відповідальність матері за виношування дитини з вищевказаних причин. Церква не відмовляється від своєї позиції щодо збереження життя, але, урешті-решт, ставиться з повагою до рішення, що приймає людина, яка бере на себе відповідальність.

Вагітність неповнолітніх

Значні проблеми виникають у разі вагітності неповнолітніх, коли вони ще навчаються і не досягли повнолітнього віку.

Вони переважно ще не мають власних доходів. Отже, неповнолітня вагітна, як правило, не може самостійно доглядати за своєю дитиною, а, отже, приймати рішення щодо продовження своєї вагітності.

Аби підтримати її в ситуації, що склалася, і прийняти правильне життя, треба залучити батька дитини, а також батьків як вагітної жінки, так і батька дитини до консультацій та духовної опіки. Для цього необхідна згода вагітної жінки. Консультаційні центри надають інформацію про фінансову й соціальну підтримку.

Переривання вагітності й провина за це

Переривання вагітності порушує п'яту заповідь, а отже, є гріхом. Відповідальність за переривання вагітності лежить як на матері, так і на батькові. Провина перед Богом, пов'язана з гріхом, може бути незначною у кожному з описаних вище випадків. Однак практичний досвід показує, що у тих, кого це торкнулося, частково зберігається неабияке почуття провини. Просити в Бога про прощення і отримувати від Нього милість – це також допомога в психологічному осмисленні переривання вагітності.

Усиновлення як альтернатива

Альтернативою запланованого переривання вагітності є можливість віддати дитину на усиновлення. При усиновленні виникають стосунки батьки-дитина без урахування походження.

Поруч з «таємним» усиновленням, при якому відсутній зв'язок між біологічними батьками дитини, нею самою та її новою сім'єю, існує можливість «півтаємного усиновлення», при якому між біологічними батьками і дитиною підтримується контакт з допомогою листів і фотографій, які надсилаються від нейтральної адреси. При відкритому усиновленні біологічні батьки і прийомні батьки знають один одного, а також перебувають у постійному зв'язку. Відкрите усиновлення нерідко відбувається усередині сім'ї чи в колі друзів.

Профілактика з допомогою контрацепції

Планування сім'ї рекомендується здійснювати з допомогою методів чи ліків, що запобігають злиттю яйцеклітини і сперматозоїду, аби запобігти небажаній вагітності з можливими наслідками перериванням вагітності.

Богослужіння з нагоди П'ятидесятниці в регіонах України

Львів Апостол Будник

християнська громада в Єрусалимі, очолювана Апостолом Петром. Апостол Петро виступив з палкою промовою після зішестя Святого Духа у присутності більше 3000 людей чоловічої статі, а також жінок і дітей, які чули й розуміли його проповідь кожен своєю мовою. Пристрасна проповідь Апостола викликала в присутніх непереможне бажання отримати хрещення.

В основу свого богослужіння з нагоди свята П'ятидесятниці Апостол Анатолій Будник поклав біблійну цитату з 1-го Коринтян 3, 16: «Хіба не знаєте, що ви – храм Божий, і що Дух Божий у вас перебуває?» Цю біблійну цитату використовували в усіх Новоапостольських громадах світу. Перед святковим богослужінням, відповідно до богослужбової літургії, відбулося читання з Біблії, зокрема, з 1-го Коринтян 12, 1–11.

Основне послання проповіді Апостола Будника гласить: треба спільно будувати Божий храм. У своїй проповіді Апостол, зокрема, наголосив: «Сьогодні ми відзначаємо день народження Христової Церкви. Апостол Павло називав Церкву храмом Нового Заповіту, в якому кожен віруючий є цеглиною, яку Бог складає в загальну споруду (Ефесян 2, 21–22). Отже, всі ми, віруючі Церкви, становимо Божий храм! В епоху Старого Заповіту храм для ізраїльського народу був видимим знаком присутності Бога. Божі діти зустрічалися у храмі з Богом, дякували Йому, прикликали Його на допомогу, просили про відпущення гріхів і приносили щедрі жертви (1 Царів 8, 27–52). Ісус Христос, створивши на землі Церкву, звів духовний храм. Через діяння Святого Духа Він постійно присутній у цьому храмі. З Божої милості ми також становимо частину до цього храму. Завдяки діянню Святого Духа ми під час богослужінь маємо можливість зустрічатися з Христом. Єднаючись з Ним, ми виражаємо Богові вдячність і для цього сповідуємо нашу віру й виконуємо добро для ближнього (Євреїв 13, 15–16). Спільна молитва в Ім'я Ісуса Христа додає нам

Гольма

У неділю, 12 червня 2022 року, у громадах Новоапостольської церкви, які розташовані у трьох регіонах України, відбулися богослужіння з нагоди П'ятидесятниці. Упродовж багатьох років ці богослужіння проводив Першоапостол і вони транслювалися на всі новоапостольські громади світу. Цьогоріч український Апостол Анатолій Будник проводив богослужіння з нагоди П'ятидесятниці у громаді міста Львова, яке по каналах YouTube транслювалося на всі громади України. Його богослужіння могли приймати також брати й сестри, які в статусі біженців знаходяться в багатьох країнах Західної Європи.

П'ятидесятниця – це свято народження Христової апостольської церкви. На 50-й день після воскресіння Ісуса Христа, відповідно до Його обітниць, відбулося зішестя Святого Духа, яке поклато початок християнській апостольській церкві. Адже саме в цей момент була створена перша хри-

Тернопіль

впевненості, що Бог вислуховує її (Від Матвія 18, 19–20). Словами молитви «Отче наш» ми спільно визнаємо власні помилки й просимо прощення як для себе, так і для свого ближнього. Ми спільно відзначаємо також Святе Причасття на спомин про унікальну й вічно суцюз жертву Ісуса Христа. Ми звіщаємо також про присутність Бога в Церкві. Церква Христова, подібно до храму в Єрусалимі, є знаком, який показує віруючим людям, що Бог присутній з ними. Наше завдання, – продовжив Апостол, – турбуватися про те, аби цей храм був видимим знаком спасенних Божих діянь для майбутніх поколінь. Усі ми покликані працювати над зведенням цього храму (1-е Петра 2, 5). У кожного з нас є різні задатки, але ними ми доповнюємо один одного, коли застосовуємо їх для служіння Христові. Прагнімо, в першу чергу, зрощувати в собі плоди Святого Духа (Галатів 5, 22) – кожен з нас може здобути їх! Церква, яку ми сьогодні бачимо, ще розбудовується – у ній ще проявляються людські недосконалості. та нехай вони не будуть для нас каменем спотикання

Запоріжжя

Івано-Франківськ

Олександрія

(Від Матвія 13, 24–30). Адже тільки у новому творінні об'явиться цілковита досконалість Церкви (КНЦ 6.4.5). Наша мета – належати до Христової Невісти й бути частиною Церкви, яку Господь під час Свого Другого Пришесття візьме до Себе. Тоді Він назавжди зробить нас «стовпом» у Своему святому храмі (Одкровення 3, 12)». Наприкінці Апостол Будник підсумував свою проповідь такими словами: «Церква – це храм епохи Нового Заповіту. Ісус Христос присутній у Церкві через діяння Святого Духа. Тому свідчимо про присутність Христа в Його Церкві. Сприяймо збудуванню Христової Церкви. І під час Другого Пришесття Христа ми досягнемо вічне єднання з Ним».

ТЕСТИ НА ЗНАННЯ БІБЛІЇ

1. Як називається сьогодні місто Константинополь?

- А) Стамбул
- Б) Салоніки
- В) Ізмір
- Г) Анталія

2. До якого розділу книг Старого Заповіту лютеранської Біблії належить Книга Міхея?

- А) до історичних книг
- Б) до пророчих книг
- В) до апокрифічних книг
- Г) до вчительських книг

3. Хто написав текст пісні «Тільки в руках Ісуса» (№ 206 у російськомовному пісеннику)?

- А) Давид Деніке
- Б) Мельхіор Бішофф
- В) Пауль Кестнер
- Г) Френсіс Джейн Кросбі

4. Хто склав мелодію до пісні «Всі ми – мандрівники» (№ 289 у російськомовному пісеннику)?

- А) Георг Фрідріх Гендель
- Б) Вільям А. Огден
- В) Йоганн Себастьян Бах
- Г) Мельхіор Тешнер

5. Як звали брата Апостола Андрія?

- А) Савл
- Б) Петро
- В) Іван
- Г) Аполлос

6. Яка основна тема 1-го Послання до Солуняч?

- А) Друге Пришествя Христа
- Б) учення про виправдання
- В) учення про причастя
- Г) свято П'ятидесятниці

7. Хто така Вірсавія?

- А) дружина Ахава
- Б) мати Соломона
- В) дочка Давида
- Г) арамейська пророциця

8. Як називається переклад Біблії німецькою мовою, виконаний у Швейцарії?

- А) Цюріхська Біблія
- Б) Швейцарська Біблія
- В) єдиний переклад
- Г) Біблія Кальвіна

9. Хто був противником Лютера у Лейпцизькому диспуті?

- А) Еразм Роттердамський
- Б) Йоганн Екк
- В) Ульріх Цвінглі
- Г) Жан Кальвін

10. Коли було запроваджене апостольське покладання рук у Католицькій апостольській громаді?

- А) 1836 р.
- Б) 1847 р.
- В) 1901 р.
- Г) 1951 р.

Фотос. Д.р. Банікеллер

ІЛЮСТРАЦІЯ-ЗАГАДКА

У Верхній Швабії, в окрузі Равенсбурзі, знаходиться курортне місто Бад-Вурцах з його незвичайною парафіяльною церквою. З точки зору історії церковного будівництва ця споруда була зведена у стилі межі епох пізнього бароко та раннього класицизму. Вона була збудована у 1775–77 роках і розписана видатними художниками. Так, у церкві можна знайти стельову фреску Андреаса Бруггера (помер у 1812 році). Бруггер походив з Крессбронна-ам-Бодензее і був видатним художником у Верхній Швабії. Стельове зображення в парафіяльній церкві в Бад-Вурцасі Бруггер створив у 1777 році. На ньому зображено представлення плану церкви духовним і світським правителям, зокрема, сцену із Старого Заповіту, яка також відтворена на цій картині, і є предметом нашої загадки: цар Соломон велить представити йому план храму в Єрусалимі. Таким чином, стає зрозуміло, що храм був побудований за Божим планом і що церква у Вурцасі також була зведена за Божественним натхненням.

ХТО ПЕРЕДАВ СОЛОМОНУ ПЛАН БУДІВНИЦТВА ХРАМУ? (Відповіді на завдання див. на стор. 2)